

azi példány!

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1924 november 14.

Felirata szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-30, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 42. Telefon: 18. szám.

1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 25000 korona, külföldre 30000 korona.

Debreczen,
XXII. évf. 261. szám

A fajvédők Wolff Károlyt vezériké proklamálták a fővárosi törvényhatósági választásokon

Budapesti tudósítónk jelenti: A magyar nemzeti függetlenségi párt nevet fölvetett *fajvédők* csoport tagjai ma este új klubhelyiségükben vacsorára gyűltek össze, amelyen résztvett Wolff Károly és Friedrich István is. Gömbös Gyula volt az első felszólaló, aki hangsúlyozta, hogy a klub az összes keresztény intranzigensek találkozó helye, majd üdvözölte Wolff Károlyt.

Wolff Károly kijelentette, hogy amint a tulsó oldalon faji alapon tömörülnek, én úgy a keresztény pártoknak is egymásra kell találniuk és együtt kell haladni a küzdelemben. A keresztény fővárosért a végletekig küzdünk, — mondotta végül — a fővárost nem hagyjuk!

Gömbös Gyula válaszában leszögezte, hogy a fővárosi választásokon a keresztény erők szétforgácsolását kerülni akarják. Ezért — mondta — nem fogunk külön pártot alakítani, hanem Wolff Károlyt tekintjük a fővárosi választás alatt vezérlőknek. Megismétlem, amit tudatosan mondtam a múltkor: a fővárosi városházra mindenképpen újabb a keresztényeknek kell bevonulni.

Beszélt még Bell Miklós, Méhly Lajos és mások.

Jól kell bánni a községe!

Főispáni értekezlet a helygymintiszternél

Rakovszky Iván helygymintiszter ma délután főispáni értekezletet tartott, amelyen valamennyi főispán és az egységpárt vezetősége is résztvett. A helygymintiszter felhívta a főispánokat, hogy

a közigazgatási tisztviselőket a községgel való jó bánásmóddra utasítsák.

Különösen a jegyzőket figyelmeztetése, hogy szeretettel és türelemmel viseljenek a néppel szemben és a közmunkák kivételénél igyekezzenek méltányosan, a gazdasági érdekek sérelme nélkül eljárni.

A helygymintiszternek a főispánokhoz intézett felhívása nyilván a kiscgazda-frakció pacifikálását célozza. — Még élénken él az emlékezetben nagyatádi Szabó Istvánnak az egységpárti értekezletén elhangzott keserű kifakadása, amelynek során felpanaszolta, hogy a tisztviselők sok helyen azzal utasítják el a hozzájuk forduló kiscgazdákat, hogy miért választottak kiscgazda-képviselőket, azok hozzák Nagyatáddal a súlyos törvényeket. A közigazgatási tisztviselőkhöz intézett felhívást a helygymintiszter a kiscgazda-képviselők klengesztelése végett tartotta helyénvalónak.

Az értekezleten megjelent Vass József népielőléti miniszter is, aki a rokkant-kérdésben

látta el utasításokkal a főispánokat. Közölte velük, hogy a rokkantak illetményeit ezután közvetlenül utalják ki a postakarakékpénztár útján, de addig is megfelelő módon kell intézkedni, hogy a rokkantak mindenütt pontosan kaphják meg járandóságukat.

Fdy Aladár államtitkár ismertette ezután a tüdővész elleni védekezés ügyét. Felhívta a főispánokat a védőintézkedések megszervezésére és támogatására.

Az interpellációs jog az új házszabályokban

Budapest, nov. 13. A házszabálymódosító bizottság ma délután Kende Béla elnökletével ülést tartott, amelyen Örfly Imre előadó ismertette az interpellációs szakasz szövegét, amelyet a tegnapi utasításhoz képest ismét átdolgozott. A ma előterjesztett szöveg így hangzik:

1. Interpelláció szabad választás szerint szóban vagy írásban adható le.

2. Az interpellációs könyvhöz az interpelláció anyagának rövid megjelölésével vezetettik be.

3. A bejegyzésnek lezárásáig az interpelláció megítélésére megállapított napot megelőző ülés megkezdése előtt kell megtörténnie. A szóval interpellálni kívánó képviselők nyilatkozni tartoznak, vajon interpellációjukat megtartják-e vagy elhalasztani kívánják.

4. Ugyancsak az interpelláció megítélésére megállapított napot megelőző ülés megkezdéséig két példányban betervezendő az elnökséghez az interpelláció szabatos írásbeli szövege. A házszabályoknak meg nem felelő sértő kifejezéseket tartalmazó interpellációt az elnök saját hatáskörében visszautasítja és erről a nemzetgyűlésnek jelentést tesz.

5. A szóbeli interpelláció előterjesztése után felolvassák az írásbeli miniszteri választ.

6. A szóbeli interpelláció indokolása 15 percnél többet nem tehet ki. A miniszter az előterjesztett interpellációra azonnal válaszolhat, egyébként 30 napon belül — és pedig akár szóban akár írásban — nyilatkozni tartozik. Az írásbeli miniszteri nyilatkozat vagy válasz az ülés napirendjének megállapítása után olvassandó fel. Sürgős interpellációként csak szóbeli interpelláció terjeszthető elő és annak előadása 15 percnél tovább nem tarthat.

7. A miniszteri szóbeli vagy írásos válasz után az interpelláló képviselő a viszonzválasz jogával élhet, amely válasz azonban 10 percnél tovább nem tarthat.

8. A szóbeli interpelláció indokolására, továbbá a viszonzválaszra megállapított időtartam az interpelláló kérésére vita nélkül egyszerű szavazással meghosszabbítható. Letárgyalják ezután

a fegyelmi ügyekről szóló szakaszt is, amelyel bekezdéseket tartanak vita tárgyává.

A bizottság arra a megállapodásra jutott, hogy az a képviselő, akitől a szót megvonták, ugyanazon az ülésen semmiféle címen nem szólhat fel.

A bizottság holnap délelőtt folytatja munkáját.

Az egységpárt értekezlete

Az egységpárt ma este értekezletet tartott, amelyen Mayer János elnök jelentést tett a pártnak a nagyatádi Szabó István elhunytá alkalmából a párthoz érkezett részvételi-alkalmazásokról, amelyek közül különösen kiemelte az OMKE és a honvédelmi minisztérium részvételi-alkalmazását. Kérte továbbá, hogy a kormányzó felesége „Kardosonvi öröm a szegényeknek” című akciójához a párt minden egyes tagja tehetségéhez képest járuljon hozzá.

Bartos Andor a kisipari hitel ügyében folytatott tárgyalásokról tájékoztatta a pártot. A szokásos biztosítékok nyújtására képes iparosoknak a Budapesti Kisiparosok Hitelintézete és az Iparosok Országos Központi Szövetsége nyújt hiteleket. A hitel három hónapos váltóra szól, de kisebb törlesztés után kétszer meghosszabbítható, az összes hitel tehát 9 hónapra van engedélyezve. A kamatláb vidéken 22 és fél százalék, Budapesten 24 és fél százalék lesz.

Bugyi Antal arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a felekezeti tanítók kamatmentesen fizethessék hátrahagyott nyugdíjárulásaikat. Bud János miniszter megígérte a kérés teljesítését.

Ezután megalakították a nagyatádi Szabó István emlékbizottságot. A bizottság a párt minden tagjából áll, de kiküldtek egy 20 tagú végrehajtó bizottságot.

Mayer elnök bejelentette, hogy a párt vezetősége résztvett a ma délután tartott főispáni értekezleten és ott amellet szövegezte fel, hogy a közigazgatási és állami hivatalok a községgel szemben megfelelő bánásmódot tanúsítsanak. A főispáni értekezlet a kívánságot tudomásul vette és arra kérte a képviselőket, hogy minden konkrét panasszal forduljanak hozzájuk, hogy módjukban legyen intézkedni.

Az értekezletet vacsora követte, amelyen Klebelsberg Kunó gróf kultuszminisztert ünnepelték ötvenedik születésnapja alkalmából.

Bud decemberben pénzügyminiszter lesz

Politikai és pénzügyi körökben elterjedt hír szerint Bud János tárca nélküli miniszter december elején végleg átveszi a pénzügyminisztérium vezetését. Ekkor fogják kinevezni pénzügyminiszterre.

Horváth Zoltán nem összeférhetetlen

A nemzetgyűlés összeférhetlenségi állandó bizottsága ma délelőtt 12 órakor Széchenyi Viktor gróf elnöklésével ülést tartott, amelyen Obenhammer Antal előadása mellett Horváth Zoltán nemzetgyűlési képviselő összeférhetlenségi ügyét tárgyalta. A bizottság kimondta, hogy a Kiskunfélegyháza főgyűlésévé választott Horváth Zoltán állása képviselőségével nem összeférhetetlen.

Seypel kancellár súlyos nehézségei az új kormány megalakításánál

Bécs, nov. 15. A főbizottság ma délelőtt Miklász elnök elnöklésével ülést tartott. Dr. Seypel dezinált szövetségi kancellár kijelentette, hogy bizonyos előfeltételeket kell megteremtetni, amelyek biztosítékul szolgálhatnak arra nézve, hogy a szanálási politikát nemcsak folytatni, hanem belátható időn belül be is lehet fejezni. Seypel kijelentette, hogy a közbeeső időt a pártokkal való beható tanácskozásra használja fel. Az általa a főbizottság legutóbbi ülésén felállított feltételek egyike, t. i. a vasutas sztrájk megszüntetése, időközben megszűnt. Tekintettel azokra a feladatokra, amelyekre az új kormányt fel kell tölteni, annak szükséges merült fel, hogy a tartományi főnökökkel folytatott megbeszéléseket, a kancellár a tartományi főnököket sürgősen hívta meg Bécsbe. A tartományi főnökökkel való tanácskozás legkorábban holnap történhet meg, ennél fogva minthogy nincsen abban a helyzetben, hogy indítványt tessen a kormány megalakítására, arra kéri a főbizottságot, hogy a mai ülést halasszák el.

Miklász elnök javaslatára a főbizottság legközelebbi ülését a nemzet tanács legközelebbi ülésének napjára még pedig a Ház ülését egy órával megelőző időpontra, tehát előreláthatólag kedden délután 2 órára tűzte ki.

Bécs, november 15. A nemzetgyűlés mai ülésének napirendjén a főbizottság jelentése szerepel. Miklász elnök üdvözölte Seypel dezinált szövetségi kancellárt és tolmácsolta a főbizottságban tett ama kijelentését, hogy egyelőre nem tud konkrét javaslatot előterjeszteni a bizottságnak a szövetséges kormány megalakítása tárgyában. A főbizottság tehát nincs abban a helyzetben, hogy a kormány megalakításra vonatkozólag javaslatot tegyen. Tekintettel erre, valamint arra a körülményre, hogy ismét két ünnepnap következik, az elnök kijelentette, hogy legközelebb, ha a Ház legközelebbi ülését november 18-án, kedden délután 3 órakor tartja és annak napirendjén a főbizottság jelentése szerepel. Az ülés ezzel véget ért.

Bécs, november 13. A vasutas sztrájk ugyan ma befejeződött, a kormányválság azonban tart, sőt a politikai nehézségek még növekedtek.

Seypel szövetségi kancellár az új kormány alakítását bizonyos garancáknak és feltételeknek teljesítésétől tette függővé,

amelyek az újépitési program belátható időn belül való befejezéséhez segítenek. Seypel kancellár a parlamenti munka biztosítását és a tartományokkal füzgőben levő kérdések elintézését kívánja. Ezek közé tartozik az alkotmány kibővítése, a közigazgatás reformja és a pénzügyi kérdések, amelyek a szanálás sikeres folytatásával és befejezésével füzgnek össze. Kívánja továbbá a kancellár, hogy a költségvetési, valamint a genf egyezséggel összefüzgő javaslatot a nemzetgyűlés kardosonvi intezze el.

A szocialisták szabad kezett maguknak

és elsősorban a munkanélküliek támogatását és az öregek és rokkantak ügyének rendezését kívánják.

Nagyobb nehézségre talált Seypel a saját pártjában

Már hosszabb idő óta esendes, de nehéz harcokat vívott Seypel a tartományi főnökökkel. A legutóbbi időben a tartományi főnökök több esetben ellenállást tanúsítottak és nyílt összefüzésre került a dolog. A tartományi főnökök autonóm jogaik kibővítését és a csendőrségnek az állami hatáskörhöz a tartományok hatáskörébe való utalását kívánják. Különösen kedvezőtlen a tartományfőnökök hangulata Kienböck pénzügyminiszter ellen. Seypel a tartományok képviselői holnap konferenciára hívta össze, hogy az ellentéteket áthidalják.

Vázsonyi védelmezi a jogfosztottakat

Budapest, november 13. A nemzetgyűlés ma folytatta a fődrosi törvényjavaslat részletes tárgyalását. Vázsonyi Vilmos: A belügyminiszter hivatkozott az ő választói javaslataira a névjegyzék összeállításával kapcsolatban: ez téves, mert ez nem az övé, hanem a Wekerle paktum választója. Ő épen a paktum miatt mondott le. Tiltkozik tehát az ellen, hogy ezt a választóit az övével azonosítsák. A választóit úgy kell megalkotni, hogy az hivatalból legyen megállapítható.

Láng János: És köteles legyen is szavazni!
Vázsonyi Vilmos: Ugy van. Az én választói javaslatomban benne volt, hogy miként lehet hivatalból megállapítani a választóit. Nem csináltam soha titkot abból, hogy az általános, titkos választóit hívó vagyok, de kompromisszumos javaslatot kellett készítenem, de

demokratikusabb jogot csináltam, mint amennyire kötelezve voltam. Számolnunk kellett azzal, hogy a választóitot nem hozhatjuk tető alá. A Wekerle-törvény szövege nem felel meg az én javaslatomnak.

Rakovszky belügyminiszter állandóan közbeszél, de végül elismeri Vázsonyi igazát, mire Vázsonyi így szól: — Akkor gyérünk tovább! (Derült-ség.) Minden évben kötelesem elkészíttetni a számlálólapokat, külön hivatal felállítására is tervbe vétetett a választók összeírásának ellenőrzésére.

Láng János: A hitközségi választásoknál is az általános választóitot hívó.

Vázsonyi Vilmos: Nem avatkozom bele a képviselő ur felekezeti autonómiájába, Vécsei nincs kedvem, de ha tetszik, indítson a képviselő ur mozgalmát a hitközség felszabadítására. (Élénk derűség.) Petrovác állandóan a hitközségi választásokról szól közbe, mire Vázsonyi kiemeli, hogy igenis, ott is az általános választóitot mellett áll.

Pikler Emil (Petrovác felé): Térjen ki a szidó hátra, akkor beszélhet!

Klárk Ferenc: Lépien be a Chevre Kadisba!

Vázsonyi Vilmos: Akkor nagyon szép temetés lesz! (Élénk derűség.) A községi választók névjegyzékét újra el kell készíteni. A 7. szakasz 3. pontja helyett javasolom, hogy a törvényhatósági névjegyzékbe főtveessenek azok, akik a törvényhatósági választók összeírása alkalmával igazolták, hogy a választóitothoz szükséges kellekkel rendelkeznek, habár nincsenek is benn a nemzetgyűlési választók névjegyzékében.

A reklamáció kérdésével foglalkozik, majd módosítást ajánl, amely szerint

a jogszolgáltatás felvétele és kihívás miatt bármely választó felszólalhat

s az elutasító határozat ellen panasszal élhet a közigazgatási bíróságnál. (Helyeslés a baloldalon.)

Farkas István utal arra, hogy a névjegyzékkel kihagyottak a legkeservebb utániadás esetén is alix képesek megállapítani, miért hagyták ki őket, minek az igazolását kell rótolniok. Három évvel ezelőtt — nyommond — mindenféle okmányokat terjesztettünk be hiába — még az okmányokat sem tudjuk visszaszerezni. A javaslat úgy általánosságban, mint részleteiben nem tesz egyebet, csak szűkíti a választóitot az egész vonalon.

Belügyminiszter ur, ön ezzel a jogszolgáltatásal megzavarja az ország nyugalmát.

ön nem vonta le az elmúlt idők tanulságait, ön vét az állam és a nemzet megbecsülése ellen. (Ugy van! — a baloldalon.) Önök lezüllesztik az országot azzal a politikáikkal, amely hasonló a háboru alatti rendszerhez, amelynek következménye az ország feladása.

Hegedüs György: Ezt a destrukció okozta!

Sally Endre: Maxuk beszélnek, bombavetőik patrónusai?!

Farkas István ezután módosításokat nyújt be.

Petrovác Gyula visszautasítja azt a vádat, hogy a központi választmány-nál eltűnnek az okmányok. A szakasz összes rendelkezéseit jóknak és helyesen átgondoltaknak tartja, kéri az elfogadásukat.

Buday Dezső a keresztény gazdasági párt nevében elfogadja a szakaszt.

Rakovszky válasza Vázsonyinak

Rakovszky Iván belügyminiszter: Én is résztvettem abban a választói bizottságban, amelyből a Vázsonyi-féle javaslat kikerült és annak minden momentumára emlékszem. A részletes tárgyalásnál Vázsonyi valóban már nem volt illetékes és így nem is tehető felelőssé, de felelős azért, ami az eredeti javaslatban volt és én csakis erre hivatkoztam. Hosszasan foglalkozik az igazoló választmány és a központi választmány működésével. Visszautasítja az ellenzéknek ezek ellen a fórumok ellen felhozott vádait. — Gyakori volt az a vád, hogy a különböző határozatok ellen a felszólalást csak maga a kihagyott fél adhatja be. Mi ezzel az intézkedéssel csak azt

akartuk, hogy az érdekelt fél legalább is tudjon a saját maga felszólalásáról, ne történhessék meg tehát az, hogy a közigazgatási bizottsághoz olyan panaszok érkezzenek, amelyből hiányzik a legelőnyb tárgvismeret. Az eredeti szöveg elfogadását kérte.

A ház többsége a paragrafus összes szakaszait eredeti szövegében fogadta el.

22 kerület

A 10. szakasznál Szabó Zoltán az ajánlja, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok választása a 22 országgyűlési választókerület szerint történjék. Statisztikát olvas fel arról, hogy hány rendes és póttag eshetik a keresztény, a liberális és a demokratia pártja.

Szabó József keresztényszocialista kéri, hogy a ház juttassa fel a 40-ik szakasz tárgyalását, mert ez a kérdés rendkívül fontos. Kéri a Szabó Zoltán-féle módosítás kinyomtatását és a képviselők közötti szétosztását.

Rakovszky belügyminiszter kiemeli, hogy ez ellen nincs kifogása, azonban hangsúlyoznia kell, hogy a közigazgatási bizottságban is az volt a kormány álláspontja, hogy 22 kerületben történjék a választás.

Napirendi vita után az ülés 3 óra után véget ért.

kedvezőtlen bírálat miatt vonta meg a szokásjog alapján író második szabadjegyet. Ez a retorzió nem történt volna meg, ha a bírálat kedvező lett volna az igazgatóra s így a kritika befolyásolására való törekvés nyilvánvaló. Bár arra van precedens, hogy a kritikusok ilyen sérelem miatt megszüntetik a kritikáikat, ahogy azt legutóbb a Budapesti Zenekritikusok Szindikátusa tette a Filharmóniai Társaság hangversenyével szemben, a melyek szintén folyamatos művészi eseménynek tekintendők és legalább olyan kulturális jelentőségűek, mint a Csokonai-színház előadásai, mégsem tartja elfogadhatónak Kolosváry-Borcsa Mihálynak a kritika bizonytalan időre való megszüntetésére irányuló indítványát, mert abban irázat ad Reitz Jánosnak, hogy így a közönség egyedül az igazgatóság fizetett komünikéire volna utalva. A pusztá tiltakozást azonban nem tartja kellő súlyúnak s ezért indítványozza, hogy nem retorzióképpen, hanem a kritika szabadsága mellett való demonstrálásul a debreceni lapok két hétig ne közöljenek kritikát a Csokonai-színház előadásairól.

Lukács Károly a színházgázgató álláspontját ismertette s ehhez képest kijelentette, hogy a színházgázgató álláspontjában nem látja a kritika szabadságának megsértését.

A vita beárása után nyílt szavazásra tettek fel az indítványokat.

A gyűlés egyhangulag kimondta, hogy tiltakozik a színházgázgató eljárása ellen és szintén egyhangulag kimondta, hogy a városi tanácshoz fordul a szokásjog alapján járó második jegy szerződési biztosítása végett.

Kolosváry-Borcsa Mihály indítványát, hogy a lapok addig, amíg a Hajdúföld szerkesztősége a második jegyet vissza nem kapja, kritikát ne közöljenek, 9 szóval 6 ellen elvetették. Béber Lászlónak azt az indítványát azonban, mely szerint

a lapok a kritika szabadsága melletti demonstrálásul két hétig kritikát nem írhatnak, 10 szóval 6 ellenében elfogadták.

A tegnapi gyűlés ilyen lefolyása után, amelyet azért is szükségesnek tartottunk közölni, mert a ma reggeli lapok egy részében közölt tudósítások nem mindenben tükrözik híven a gyűlésen történteket és az ott hozott határozatok egy részét elhallgatták, az

Egyetértés, a Tiszántúli Hírlap és a Debreczen munkatársai kiléptek az egyesületből. Mindenesetre elszomorított, hogy egy egyesület tagjai egy öket igen közölről érdeklő elvi jelentőségű kérdésben nem tudnak megállapodásra jutni és úgy vélnék megoldani egy problémát, hogy inkább elhagyják az egyesületet, mintsem a többségi határozatnak deferáljanak. Ilven körülmények közt a Debreczeni Független Újság munkatársai sem óhajtottak tovább a Debreceni Újságírók Egyesületének tagjai maradni s így az egyesület felbomlottnak tekinthető, ami viszont annál kevésbé sajnálatos, mert annak a céljának elérésében, hogy az újságírók erkölcsi és anyagi érdekeit megóvja, úgy sem lehetett eredményes működést várni tőle, hiszen a szolidaritás és a fejevelem tudata hiányzott tagjaiból.

Feloszlik a Debreceni Újságírók Egyesülete

A debreceni hívatásos újságírók több ízben megkísérelték, hogy egyesületbe tömörüljenek. Az egyesület azonban sohasem volt hosszú életű, mert tagjai közt olyan diszharmonia keletkezett, hogy az egyesület kitűzött célját: a tagok erkölcsi és anyagi érdekeinek védelmét nem tudta elérni. A tavasszal végre úgy látszott, hogy sikerül közös nevezőre hozni a debreceni újságírói kart; megállapították a Debreceni Újságírók Egyesületének alapszabályait és megválasztották a tisztviselőket is. Az egyesület azonban azóta semmi érdemleges működést nem fejtett ki és tegnap este fel is bomlott. Az egyesület felbomlásának közvetlen előzményeit az alábbiakban ismerteljük:

Kritika és szabadjegy

A Hajdúföld szerkesztősége nevében Kolosváry-Borcsa Mihály az újságíró egyesület elé terjesztette a Hajdúföld szerkesztőségének azt a sérelmét, hogy Kardoss Géza, a Csokonai-színház igazgatója egy, a színházpolitikát kritizáló cikk miatt megvonja a szerkesztőség egyik szabadjegyét. Ebben a kritika szabadságának megsértését látja s ezért indítványozta, hogy a Debreceni Újságírók Egyesülete felelősen eltiltsa a színházgázgató eljárása miatt, hasson oda, hogy a Hajdúföld visszakapja a második jegyét és mindaddig, amíg ez meg nem történik, a Csokonai-színház előadásairól a debreceni lapok ne hozzanak kritikát.

A bejelentés fölött hosszas és igen élénk vita fejlődött ki, amelynek folyamán többször is felszóllaltak Reitz János, Szathmáry Zoltán, Lukács Károly, Béber László és Pösch Dezső elnök is.

Előszörban azt kívánták tisztázni, hogy a debreceni lapok milyen jog alapján veszik igénybe a színházgázgatót a várossal kötött szerződésében biztosított egy szabadjegyet felül a második szabadjegyet. Szathmáry Zoltán történetileg világította meg a kérdést: a debreceni lapok eleinte néhányot kaptak a színházban, később pedig szerkesztőségként két földszinti helyet, Pösch Dezső elnök előadta, hogy négy évvel ezelőtt Sajti útkár értelmezte úgy a második szabadjegy ügyét, hogy az a lapoknak a másor közléséért jár és bizonyos engedményeket is akart elérni a kiadóknál ezen a címen a kommünikék pousaléjának megállapításánál. (Ehez a közléshez azt a megjegyzést fűzzük, hogy a Csokonai-színház volt titkárnak kijelentése egyáltalán nem teszi a valóságot: a két jegyet mindenkor a szerkesztőségnek kapták, a két hely közt soha semmilyen megkülönböztetés nem történt. Ez a díszintéció épen olyan kevésbé érdemel hitelt most,

mint a kellemetlen ügyelméről híres volt színházi titkárnak — mondjuk — igazgatóiához beuyított számadása.)

Megsértett szokásjog

Reitz János hamoztatja, hogy a kritika jogán nem esett sérelem, mert az egyik szabadjegy megmaradt. Az azonban tény, hogy az igazgató megsértett egy szokásjogot s ezzel a kritikai jog is érinve látszik lenni. A tiltakozást helyesnek tartja, de megfontolandó, hogy a határozat olyan legyen, amelynek szankciói végrehajthatók. A kritika megszüntetéséhez nem járul hozzá, mert akkor a közönség csak az igazgatóság fizetett komünikéire van utalva s így a kritika írása köteleesség is. Indítványozta, hogy az egyesület a városi tanácshoz forduljon a szokásjog alapján kiutalt második szabadjegyek szerződési biztosítása ügyében.

Szathmáry Zoltán akkor látta megátadva a kritika szabadságát, ha az igazgató mindkét szabadjegyet megvonta volna, mint az a Debreceni Független Újság esetében történt. A kritika megszüntetését nem helyesli, mert a Csokonai-színház előadásai folyamatos művészi eseményként kezelendők, nem lehet tehát — magasabb kulturális érdekekre való tekintettel — úgy elbánni velük, mint egy hangversenyyel. Csatlakozik Reitz János indítványához.

Nem megtorlás, hanem demonstráció

Béber László leszögezte, hogy a Csokonai-színház igazgatóságának a Hajdúföld szerkesztőségével szemben tanusított eljárása feltétlenül a kritika szabadságának korlátozására irányuló törekvés, mert az igazgató saját nyilatkozata szerint is egy red nézve

szokásjog alapján író második szabadjegyet. Ez a retorzió nem történt volna meg, ha a bírálat kedvező lett volna az igazgatóra s így a kritika befolyásolására való törekvés nyilvánvaló. Bár arra van precedens, hogy a kritikusok ilyen sérelem miatt megszüntetik a kritikáikat, ahogy azt legutóbb a Budapesti Zenekritikusok Szindikátusa tette a Filharmóniai Társaság hangversenyével szemben, a melyek szintén folyamatos művészi eseménynek tekintendők és legalább olyan kulturális jelentőségűek, mint a Csokonai-színház előadásai, mégsem tartja elfogadhatónak Kolosváry-Borcsa Mihálynak a kritika bizonytalan időre való megszüntetésére irányuló indítványát, mert abban irázat ad Reitz Jánosnak, hogy így a közönség egyedül az igazgatóság fizetett komünikéire volna utalva. A pusztá tiltakozást azonban nem tartja kellő súlyúnak s ezért indítványozza, hogy nem retorzióképpen, hanem a kritika szabadsága mellett való demonstrálásul a debreceni lapok két hétig ne közöljenek kritikát a Csokonai-színház előadásairól.

Lukács Károly a színházgázgató álláspontját ismertette s ehhez képest kijelentette, hogy a színházgázgató álláspontjában nem látja a kritika szabadságának megsértését.

A vita beárása után nyílt szavazásra tettek fel az indítványokat.

A gyűlés egyhangulag kimondta, hogy tiltakozik a színházgázgató eljárása ellen és szintén egyhangulag kimondta, hogy a városi tanácshoz fordul a szokásjog alapján járó második jegy szerződési biztosítása végett.

Kolosváry-Borcsa Mihály indítványát, hogy a lapok addig, amíg a Hajdúföld szerkesztősége a második jegyet vissza nem kapja, kritikát ne közöljenek, 9 szóval 6 ellen elvetették. Béber Lászlónak azt az indítványát azonban, mely szerint

a lapok a kritika szabadsága melletti demonstrálásul két hétig kritikát nem írhatnak, 10 szóval 6 ellenében elfogadták.

A tegnapi gyűlés ilyen lefolyása után, amelyet azért is szükségesnek tartottunk közölni, mert a ma reggeli lapok egy részében közölt tudósítások nem mindenben tükrözik híven a gyűlésen történteket és az ott hozott határozatok egy részét elhallgatták, az

Egyetértés, a Tiszántúli Hírlap és a Debreczen munkatársai kiléptek az egyesületből. Mindenesetre elszomorított, hogy egy egyesület tagjai egy öket igen közölről érdeklő elvi jelentőségű kérdésben nem tudnak megállapodásra jutni és úgy vélnék megoldani egy problémát, hogy inkább elhagyják az egyesületet, mintsem a többségi határozatnak deferáljanak. Ilven körülmények közt a Debreczeni Független Újság munkatársai sem óhajtottak tovább a Debreceni Újságírók Egyesületének tagjai maradni s így az egyesület felbomlottnak tekinthető, ami viszont annál kevésbé sajnálatos, mert annak a céljának elérésében, hogy az újságírók erkölcsi és anyagi érdekeit megóvja, úgy sem lehetett eredményes működést várni tőle, hiszen a szolidaritás és a fejevelem tudata hiányzott tagjaiból.

Az erdélyi reformátusok a népszövetséghez fordulnak panaszaikkal

Kolozsvár, november 13. A Királyhágómelléki reformátusok panasszal fordulnak a népszövetséghez, mert a román kormány mostanáig sem hagyta jóvá a püspökséget amiatt a szemelyi ellentét miatt, amely Jonescu közoktatásügyi államtitkár és a megválasztott Sulvik István püspök között fennáll.

Koholt hírek
A nagyváradi püspökség feloszlásáról
Nagyvárád, november 13. A bukaresti Univerzal a minap azt írta, hogy a nagyváradi püspök-

szokásjog alapján író második szabadjegyet. Ez a retorzió nem történt volna meg, ha a bírálat kedvező lett volna az igazgatóra s így a kritika befolyásolására való törekvés nyilvánvaló. Bár arra van precedens, hogy a kritikusok ilyen sérelem miatt megszüntetik a kritikáikat, ahogy azt legutóbb a Budapesti Zenekritikusok Szindikátusa tette a Filharmóniai Társaság hangversenyével szemben, a melyek szintén folyamatos művészi eseménynek tekintendők és legalább olyan kulturális jelentőségűek, mint a Csokonai-színház előadásai, mégsem tartja elfogadhatónak Kolosváry-Borcsa Mihálynak a kritika bizonytalan időre való megszüntetésére irányuló indítványát, mert abban irázat ad Reitz Jánosnak, hogy így a közönség egyedül az igazgatóság fizetett komünikéire volna utalva. A pusztá tiltakozást azonban nem tartja kellő súlyúnak s ezért indítványozza, hogy nem retorzióképpen, hanem a kritika szabadsága mellett való demonstrálásul a debreceni lapok két hétig ne közöljenek kritikát a Csokonai-színház előadásairól.

Lukács Károly a színházgázgató álláspontját ismertette s ehhez képest kijelentette, hogy a színházgázgató álláspontjában nem látja a kritika szabadságának megsértését.

A vita beárása után nyílt szavazásra tettek fel az indítványokat.

A gyűlés egyhangulag kimondta, hogy tiltakozik a színházgázgató eljárása ellen és szintén egyhangulag kimondta, hogy a városi tanácshoz fordul a szokásjog alapján járó második jegy szerződési biztosítása végett.

Kolosváry-Borcsa Mihály indítványát, hogy a lapok addig, amíg a Hajdúföld szerkesztősége a második jegyet vissza nem kapja, kritikát ne közöljenek, 9 szóval 6 ellen elvetették. Béber Lászlónak azt az indítványát azonban, mely szerint

a lapok a kritika szabadsága melletti demonstrálásul két hétig kritikát nem írhatnak, 10 szóval 6 ellenében elfogadták.

A tegnapi gyűlés ilyen lefolyása után, amelyet azért is szükségesnek tartottunk közölni, mert a ma reggeli lapok egy részében közölt tudósítások nem mindenben tükrözik híven a gyűlésen történteket és az ott hozott határozatok egy részét elhallgatták, az

Egyetértés, a Tiszántúli Hírlap és a Debreczen munkatársai kiléptek az egyesületből. Mindenesetre elszomorított, hogy egy egyesület tagjai egy öket igen közölről érdeklő elvi jelentőségű kérdésben nem tudnak megállapodásra jutni és úgy vélnék megoldani egy problémát, hogy inkább elhagyják az egyesületet, mintsem a többségi határozatnak deferáljanak. Ilven körülmények közt a Debreczeni Független Újság munkatársai sem óhajtottak tovább a Debreceni Újságírók Egyesületének tagjai maradni s így az egyesület felbomlottnak tekinthető, ami viszont annál kevésbé sajnálatos, mert annak a céljának elérésében, hogy az újságírók erkölcsi és anyagi érdekeit megóvja, úgy sem lehetett eredményes működést várni tőle, hiszen a szolidaritás és a fejevelem tudata hiányzott tagjaiból.

Az erdélyi reformátusok a népszövetséghez fordulnak panaszaikkal

Kolozsvár, november 13. A Királyhágómelléki reformátusok panasszal fordulnak a népszövetséghez, mert a román kormány mostanáig sem hagyta jóvá a püspökséget amiatt a szemelyi ellentét miatt, amely Jonescu közoktatásügyi államtitkár és a megválasztott Sulvik István püspök között fennáll.

Koholt hírek
A nagyváradi püspökség feloszlásáról
Nagyvárád, november 13. A bukaresti Univerzal a minap azt írta, hogy a nagyváradi püspök-

Zsámboky Miklós gordonkaművész egyetlen hangversenye
HALÁSZ LÁSZLÓ közreműködésével
november hó 29-én a Zenedében. Jegyek 2000- 60000 koronáig Hegedüs és Sándor R.-T. könyvkereskedésében kaphatók.

következőket mo

— A püspöksé

ról tudomásom sz

szó sem volt. An

cikkét illeti, ellen

nyitékom az, hogy

deje dolgozom a

vejvel a legtökéle

tésben. Gasparri

levélében, amely

zett, egyetlen felo

püspökség felo

kánonjog előírja,

nagyobb tranzak

egyházmegye lel

tést kell tenni a

Mi hetekkel ezel

tük, hogy eladtul

form folytán fe

erdei és tanvai h

a tranzakcióhoz

beleegyezését C

nenfája igen sz

levélben.

Halálra gázolt egy gyári

Budapest, nov. 13.

Alagút-utca és az

Wertheimer s Frank

kereskedő cég autój

heimer Hugó keres

gázolta Kautsch Kár

igazgató, aki vére

maradt az utca köv

esétlenség színhely

jesítő rendőr a sz

urat autón a Szent

vitte, de mire odaé

A tanuk állítása sz

Hugó gondatlanága

cséklenséget. Örzet

Óriási földren

Batavia, nove

délután fél 2 óra

tén, Vonosariban

gés volt. Néhány

eltűnt a föld szin

kerületben 45

földrengés erő

sal halad tovább.

A fogházor ne

Mender Ignác

szeptember 29-ikén

hogy Bredács Józ

kisérje át a veszp

hez. Bredácsot szor

ve kísérték a vasut

zvenic panaszkodott

enni és bilincsbe

gyeli magát, mire

megsánálta és leol

Veszprémben minden

keztek. Az ottani t

évi fegyháza el is

következőket mondta:

— *A püspökség felosztásáról tudomásom szerint mindmáig szó sem volt.* Ami az Univerzális cikkét illeti, ellene legjobban bizonyítékom az, hogy egy eszterdeje dolgozom a kormány szerveivel a legkövetkezőbb egyetértésben. *Gasparri ömenciája levelében, amelyet hozzám intézett, egyetlen szó sem volt a püspökség felosztásáról.* A kánonjog előírja, hogy minden nagyobb tranzakciónál, amit az egyházmegye lebonyolít, jelentést kell tenni a Szentszéknek. Mi hetekkel ezelőtt bejelentettük, hogy eladtuk az agrárreform folytán feleslegessé vált erdei és tanvái házaikat. Ehez a tranzakcióhoz küldte formális beleegyezését Gasparri ömenciája igen szívélves hangú levelében.

Halálra gázolt az auto egy gyárigazgatót

Budapest, nov. 13. Ma délután az Alagút-utca és az Atilla-utca sarkán Wertheimer s Frank gyarmatára nagy kereskedő cég autója, amelyet Wertheimer Hugó kereskedő vezetett, elgázolta Kautsch Károly 68 éves gyárigazgatót, aki véresen, eszméletlenül maradt az utca közepén. A szerencsétlenség színhelyén szolgálatot teljesítő rendőr a szerencsétlen öreg urat anélkül a Szent János kórházba vitte, de mire odaértek, már meghalt. A tanúk állítása szerint Wertheimer Hugó gondatlanága okozta a szerencsétlenséget. Őrizetbe vették.

Óriási földrengés Jávában

Batavia, november 13. Ma délután fél 2 órakor Jáva szigetén, Vonosariban, heves földrengés volt. *Néhány város teljesen eltűnt a föld színéről.* A Lectono körületben 45 ház eltűnt. A földrengés erős hullámmozgással halad tovább.

A fogházör ne legyen jószívű

Mender Ignác miskolci fogházör szeptember 29-ikén parancsot kapott, hogy *Bredács József* hírhedt betörtöt kísérelje át a veszprémi törvényszékhez. Bredácsot szoros bilincsbe verve kísérték a vasuton. Utközben a fegyenc panaszkodott, hogy nem tud enni és bilincsbe verve nagyon szűgyeli magát, mire a jószívű börtönőr megszínálta és leoldta bilincseit. — Veszprémbe minden baj nélkül megérkeztek. Az ottani törvényszék három évi fegyházra el is ítélte Bredácsot s a főtárgyalási elnök meghagyta Mendének, hogy vigye vissza foglyát Miskolcra, ahol ennek még felelnie kellett néhány büntetésért. Visszafelé jövet a fegyencnek egy súlyos táskát kellett cipelnie és az őt ismét levette róla a bilincset. Így értek Budapestre. Amikor az őt lepecsételték a menetlevélét a pénztárnál, a fogoly felhasználta a kedvező pillanatot, otthagya csomagját és megszökött.

A gondatlan fegyházör felett ma délelőtt ítékezett a miskolci járásbíró. A vádhatóság képviselője *gondatlanságból okozott fogolyszököttség vétsége* miatt emelt vádat. A társbíró börtönőr azzal védekezett, hogy foglyát a bíró kurtavasban nem látta, és pedig csomagot cipelt, s ezért volt kénytelen a kezét felszabadítani. Horkay kir. ügyész egy kurtavasat akart felhozatni a fogházból, de kiderült, hogy az egyiket a megszökött Bredács vitte magával, a másikat pedig Mezőkövesdre vitték el. Minthogy a kir. ügyész is, a védő is ragaszkodott ahhoz, hogy bilincspróbát tartssanak annak megállapítására, melyik bilincsfajta milyen irányban nehezíti meg a mozgást, a próba megtartása végett a tárgyalást Barsi járásbíró elnapolta.

Stresemann üdvözli az angol kormányváltozást Baldwin a londoni megállapodás alapján

Dortmund, nov. 13. Stresemann birodalmi külügyminiszter a német néppárt központi vezetősége előtt Dortmundban beszédet mondott.

— Az 1924-iki esztendő — mondta fejtegetései során — a későbbi történetirő bizonyosan olyan fordulópontnak fogják megjelölni, amely öt évi átadatlanság után jobb belátásra vezetett. Ha a jelenlegi helyzetet összehasonlítjuk az 1923 novemberi állapotokkal, ez az összehasonlítás elegendő ahhoz, hogy válaszolhassunk arra a kérdésre, vajjon a londoni konferencián helyesen vagy helytelenül járt-e el magottartásával a birodalmi kormány. Ez a konferencia nem teljesítette minden várakozásunkat, de nem is tekint az elért megállapodásokat véglegeseknek, hanem csak első lépésnek azon az uton, amelyen szükségszerűen és következetesen tovább kell haladni. A világ be fogja látni, hogy a szabad és egészséges Németország elengedhetetlen előfeltétele valamennyi nép haladásának és felvirágzásának. Számunkra nincs más megoldás, mint lépésről-lépésre haladni fáradságos utunkon. A régen megszállott területeken még sok ten-

nivaó van, de remélem, hogy a legközelebbi tárgyalások jó eredménnyel fognak végződni. Erre szükség van a feszültség enyhülése érdekében.

A Dawes-terv biztostója a versaillesi szerződés lojalis végrehajtásának.

Ha Németország gazdaságilag meg egyezik Franciaországgal, ez egyik legfontosabb tényezője lesz Európa békéjének. Remélem, hogy francia részről a kérdést ugyanolyan engedékenységgel fogják kezelni, mint német részről.

Stresemann ezután megemlítette az angol kormányváltozást és örömmel üdvözölte, hogy

Baldwin mindjárt első beszédében a londoni megállapodás alapjaira helyezkedett

Nagy nehézségekkel jár a Moszkvával megkezdett gazdasági tárgyalás, mert teljesen különböző gazdasági feltevésekre nyugvó államok gazdasági és állampolitikai rendszerének ki egyeztetéséről van szó, de remélhető, hogy sikerülni fog a nehézségeket leküzdeni.

Az 1918-as összeomlás a Károlyi-pörben

Budapesti tudósítónk jelenti: A Kuria ma délelőtt folytatta *Károlyi Mihály* gróf vagyonekhozási pörének tárgyalását.

Rácz Lajos dr. kuriai bíró előadó folytatta a periratok ismertetését.

Felperes szerint — ugymond — a *troni felbomlását Linder Béla hadügyminiszternek 1918 november 1-én a hadsergparancsnoksághoz intézett rendelete idézte elő, amelyben*

elrendelte a fegyverek letételét

A *Nemzeti Tanács* megalakítása, felperes szerint, *törvényellenes lázadó cselekmény volt, ez a testület a katonaszökevényekre támaszkodott és célja az állami és társadalmi rend felborítása volt.*

Károlyi védője ezzel szemben előadja, hogy a *Nemzeti Tanács megalakulását az események idézték elő.* Kezdődött az események sora az uralkodó ismeretes *manifesztumával, melyben a monarchia nemzetiségeit nemzeti tanácsok alakítására hívta fel.* Erre különböző, a magyar nemzet érdekenységét sértő napi események hatása alatt nálunk is követelni kezdték a Nemzeti Tanács felállítását. Így

Friedrich István kijelentette, hogy ha Károlyi nem alakítja meg a Nemzeti Tanácsot, majd megcsinálja ő.

A köztársaság kikiáltásában is vajmi kevés szerepe van Károlynak. Mint Garami *Forrongó Magyarország* című könyvében leírja,

Károlyi semmiképpen sem volt hajlandó a királynak tett esküje ellen cselekedni.

Az *eskü alól való felmentést József főherceg esközölte ki számára, még pedig egy igen energikusan lefolytatott telefonbeszélgetés után.* Hogy József főherceg maga is mennyire meg volt győződve a köztársaság kikiáltásának kényszerűségéről, azt bizonyítja egy kis epizód, amelyet *Jászai* Oszkár beszélt el a Nemzeti Tanácsban. E szerint József főherceg igen aggodalmaskodott, mikor megtudta, hogy a köztársaságot csak másnap, csak az eskü alól való felmentést követő napon, akarják kikiáltani.

— *Nem lesz ez késő?* — kérdezte aggódva.

Szóval József főherceg sürgősebbnek ítélte a köztársaság kikiáltását, mint Károlyi, aki most felségsértéssel van vádolva azért, amiért ő is engedett ennek a kényszernek.

A Franchet d'Éperay-vel kötött fegyverszüneti szerződésre

feltétlen szükség volt, mert hiszen a *Diaz-féle szerződés nem állította meg a magyar demarkacionális vonalat és az ellenség a Diaz-féle szerződés megkötése után is előnyomult a déli fronton.*

Ezután az elnök félórás szünetet rendelt el.

Szünet után az előadó fölmutat egy *tényképet, amely a Nemzeti Tanács tagjait ábrázolja.* Az előadó az arekpen felismeri *Hock* Jánost, *Károlyi* Mihályt, *Nagyatádi* Szabót, *Zboray* Miklóst.

Az előadó ismerteti, hogy a *forradalmi párt*hoz csatlakoztak a *kiszápadpárt, a katholikus népszövetség, a köztársasági párt és a demokrata párt.* Károlyi Mihály tanukat nevez meg arra vonatkozólag, hogy a főrendiház felosztása minden külső kényszer behatása nélkül történt meg. Hivatkozik arra, hogy

a király lemondását kieszközlő főurakat nem befolyásolta.

tehát a lázadás tényállása nem foroghat fenn. A király lemondásáról a *jogtudományi kar irsbéli szakkélményt juttatott Károlyi Mihályhoz.* Károlyi kéri *Kmetty* Károlynak és *Pikler* Gyulának tanukénti való kihallgatását, hogy *felhívás nélkül jöttek hozzá és önként adtak véleményét.* Az előadó ismerteti, hogy a *Gallei* Körnek antimilitarista céljaira Károlyi nagyobb pénzüsségeket adott. Felperes utal a *Ducsinszkapörre.*

Ezután

Károlyi leveleit olvassák fel.

melyeket legnagyobb részt *Bakosi* József szolgálójához írt. Károlyi a levelekben a munkásság harcos érdekeit fejteti. Érdekes a levélnek az a része, amely *Friedrich* Istvánra vonatkozik:

— *Friedrichre, az Ébredő Magyarok vezérére és a szabadkőművesre jellemző, hogy figyelmeztette a szabad-*

kőműveseknél tartandó házkutatás alkalmával a főmestereket arra, hogy rejtsek el a kompromittáló iratokat. Ez a szédelő egyik szabadkőműves testvérnek a következőket mondotta: *„Ne vegye rossz néven, hogy a zsidókat illdözöm, majd meglátják, hogy mit fogok tenni a maguk érdekében.”* Ezen elbámulhatnak az ébredők és ha igaz az, hogy az együgyűek mennyországba jutnak, akkor „az ellenforak” nyugodtak lehetnek.

Károlyi hivatkozik arra, hogy *Vass Józsefnek egyik cikke a forradalom alapján áll. Magyarország katasztrófáját nem a forradalom okozta.*

Az előadó az ismertetést holnap délelőtt folytatja.

A moldvai köztársaság

Bukarest, nov. 13. (Orient Rádió.) A szovjetkormányknak nem beváltni az a számítása, hogy a moldvai köztársaság felállításával vonzó erő gyakoroljon Besszarabián lakosságára, ellenkezőleg, ezzel csak nyilvánosan megerősíti a nép román jellegét, amit idáig állandóan vitatott. A román sajtó fejtegetése szerint a Dnyeszter tulsó oldalán megalakult moldvai köztársaság a legjobban bizonyított arra, hogy Románia jogosan jár el akkor, amikor az új moldvai köztársaság területére igényt emel. Természetesen a román politika elővigyázatos, hogy ne engedje magát ilyen igény támasztásával megzabolathatásra ragadtatni.

HIREK

— *Az idő.* A meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban az idő tulnyomólag derült. Az éjleli minimum a keleti részeken — 10 fok C-re is leszállt. Prognózis Az időjárásban lényeges változás nem várható.

— *Izr. istentiszteletek a Deák Ferenccai templomban:* Pénteken este 4. szombaton reggel egyenved 8. délelőtt fél 11. délután 3. este háromnegyed 5 órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyed 7. este egyenved 5 órakor. A Kápolnási-utcai templomban: szombaton reggel háromnegyed 8. szombaton délután fél 4 órakor a Kápolnási-utcai templomban bibliai előadás. Az előliárosság.

— *A hercegprímás aranymséje.* Budapesti tudósítónk jelenti: *Csernoch* János bíboros hercegprímásnak meghatározottabb kívánsága, hogy aranymséjének jubileumi ünnepevért csakis a mai komoly és nehéz időkhöz mért keretekben tartsék meg, ezért elmarad minden vendégeskedés és ebéd. A megfelelő összegeket a hercegprímás Budapesten és Esztergomban a szegényeknek juttatja.

— *Lengyel költő nyerte az irodalmi Nobel-díjat.* Stockholmból táviratozák: A svéd tudományos akadémia ma az irodalmi Nobel-díjat *Friesmond* Ulászló lengyel költőnek ítélte oda. A Magyar Tudományos Akadémia most sem ajánlott senkit.

— *Cyrrill „cár” koronatanácsra hívta a nagyhercegeket.* Párisból táviratozák: A *Poslednja* Novosti című párisi orosz nyelvű lap jelenti, hogy *Wladimirovics* Cyrrill nagyherceg, aki magát tudvalevően orosz cárnak jelentette ki és emiatt ellentétbe került *Nikolajevics* nagyherceggel, koronatanácsra hívta össze a nagyhercegeket. *Cyrrill* nagyherceg *Pavlovics* Dimitrievet megbízta párisi képviselővel.

— *Irodalmi délután a zsidó gimnáziumban.* A zsidó gimnázium irodalmi délutánja szombaton egyenved 7 órakor kezdődik a hitközség *József* kir. herceg-utcai dísztermében. Mint hogy az összes jegyzék elővételben keltek el, előadás előtt pénztár nem lesz. A rendezőség pontos megjelölést kér. Előadások alatt a teremajták zárva lesznek.

— *Öngyilkos leány.* *Bíró* Ágnes biharnagybajomi leány a múlt héten szülei lakásán szerelmi bánatában marólugot ivott *Sulvos* sérüléseivel beszállították a debreceni egyetemi klinikai telepre, ahol ma délelőtt meghalt.

— **Export szállítások bejelentése.** Az őszi erősebb formalmi idényben a nagy mennyiségben exportra kerülő áruk részére igényelt vagonok a kellő időre való kiállítása céljából előzetes intézkedések megtételére van szükség, hogy a vagonok kiállításánál zökkenő ne forduljon elő. Ezért szükséges, hogy a fontosabb export-szállítások mérvéről és időpontjáról a vagonok megfelelő előkészítése céljából, idejekorán szerezzenek a máv. értesítést. A kerekedelmi és iparkamara ezért felkéri az érdekelteket, hogy export-szállításmérvéről és időpontjáról a kamarát idejekorán értesítse, hogy a beérkező értesítések alapján az exportra váró árumennyiségről lehetőleg hiánytalan képet nyújthasson a máv igazgatóságának.

— **Baleset a pályaudvaron.** Ma reggel fél nyolc órakor a pályaudvari átjáró hid alatt a Nyíregyháza felől befutó személyvonat elütötte Szatmári Gábor 42 éves vasúti rakatári munkást s a mozdony kerekei levágták a szerencsétlen munkás bal lába fejét. A mentők Szatmárit be szállították az egyetemi sebészeti klinikára. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

— **Borzalmas gyilkosság.** Bukarestből jelentik: Megrendítő gyilkosságról tett ma jelentést a hotini (Bessarabia) esendőrparancsnok a belügyminisztériumnak. November 9-ről 10-re virradó éjjel meggyilkolták Anton Polkán gazdálkodót, feleségét, szolgálóját, vejét és két kis unokáját. A meggyilkoltak testei zsinnyel voltak összekötözve és fejük fejveszapásokkal a felismerhetetlenségig szétroncsolva. A banditák a fah egy legzsigzagabb földműves házából minden elmozdíthatót elvittek, egy kézi kasszából pedig, mint egy ott maradt legyzékből megállapították a esendőrök, 280 ezer lei készpénzt is.

— **200 revolverlövés a mexikói parlamentben.** Mexikóból jelentik, hogy a parlament ülésén támadt kavargás alkalmával, amikor rendkívül heves vita után 200 revolverlövést adtak le. Lewis Morones, az egyik legismertebb munkászvezér és egy másik képviselő megsebesült.

— **100 aranykorona az iskolaorvosok évi fizetése.** A kultuszminiszter új rendeletben véglegesen szabályozta a középiskolák iskolaorvosainak fizetését. Azokban az iskolákban, ahol a tanulóinak száma a 400-at meg nem haladja 80 aranykorona az iskolaorvosok fizetése. Az egészségügyi tanácsra, amely hetenként 2 óra, évi 80 aranykorona fizetést állapít meg. Ennek felét a miniszter, a másik felét a tanulók fizetik abból az összegből, amellyel a fentartási és tartozási feladatok cimen foglalkoznak.

— **November 20-ig kell befizetni a kincstári haszonrészesedést.** A novemberi lakhatási körzést bocsátott ki ismeretlen tettesek ellen, akik november 2-án délután 5-6 óra között Schwartz Ignác dr. ottani ügyvéd lakását kifosztották. A tolvajok egy 25-30 cm. hosszú, 8-10 cm. magas kincszüsti kazettát vittek magukkal. A kazettában 2.300.000 osztrák korona, 300 ezer magyar korona és a következő értéktárgyak voltak: Egy gömbölyű arany, kinyitójelalakú brosch három gyémántokkal kirakott arany gyűrű, egy apró gyémántokkal kirakott patkóalakú arany mellű, egy arany gyűrű fehér gyöngyökkel kirakva, egy feles női aranygyűrű, benne hosszukás kék kövel, körülötte apró gyémántokkal. A kár meghaladja az ötven millió koronát. A betörők kézrekerítésére, amennyiben a betörők erre a vidékre vették volna útjukat, a debreczeni rendőrség is megvette a szükséges lépéseket.

Brillat Savarin,

midőn háziorvos a panaszkodott előtte, hogy még éjjeli nyugalmában is sokszor zavarják és elhívják beülegethez, kicsinytőleg legyintett kezével: „Hagyja Monsieur; engem Montpellier marquis ebédieről hívatott el öfelsége, mielőtt a saítot, értes meg jól, a saítot felszolgállak volna”. Megértjük filozofusunk kétségbeesését, mert a saít olyan az ebéd végén, mint a pont a mondat végén: egyiknek sem szabad hiányoznia. — De hiszen Ön a saítot nem is felejteti el, mert mindennap elmegy egypárszor Kontsek Géza K. rt. egyik vagy másik üzlete előtt s akkor okvetlen észébe jut, hogy abból a sokféle finom saítból izlésének megfelelően vigyen haza vendégeinek.

— **Rendőri hírek.** Csire János máv. főfelügyelő jelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap délelőtt Vámospécset ut 5. szám alatti lakásáról feleségének szekrényéből elloptak egy arany karkötőt és egy brilliáns kövi aranygyűrűt. A kár 5 millió korona. — A Debreceni Fűszerkereskedelmi Részvénytársaság feljelentést tett a rendőrségen, hogy üzletének raktárából valaki állandóan lovakat a különféle árukat. A rendőrség elfoirta a tolvajt az üzlet egyik fiatalkoru ügyemőse leányának szemlívében, aki beismerte, hogy egy hónap leforgása alatt 4 millió korona értékű árut lopott. — Behóvics József zenész-örmeister jelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap késő délután a róm. kath. temetőben két fiatalember a keresztáíkat kitérdelte a sírokról és azokat zsákokba rakva el akarták szállítani. Tervükben azonban a járőrök megakadályozták őket, mire a tolvajok a kitérdelt keresztáíkat hátrahagyva elmenekültek. — Markovics Sándor mézszáros feljelentést tett a rendőrségen, hogy ma délelőtt ismeretlen tettes alkulcsal behatolt az Arany Bikában lévő lakására és elvonta ruháimilit. A kár kétféle millió korona.

— **Sevvel kancellár merénylőjének bünpöre.** Bécsből táviratozzák: A bécsi országos törvényeszek december elejére tüzte ki Javorek Károly vasmunkás. Sevvel kancellár merénylője bünyjének tárgyalását. A vád szándékos emberölés kísérlete. Javorek tudvalevően a bécsi délvassut pályaudvaron június elején a wienernerustadi templomszentelési ünnepségről hazatérő Sevvel kancellár-ra revolveréből többször rálőtt és többször megsebesítette.

— **Halálra ítétek egy férigyilkos asszonyt.** Kaposvárról jelentik: A kaposvári törvényeszek Boda Géza büntető tanácsa ma kölél általi halálra ítélte Csányi Józsefet és szeretőjét Varga Jánost, mert 1924 június 23-án Nemeskissfalud községben meggyilkolták Csányi Józsefet. Az ítélet kihirdetése után a törvényeszek kegyelm tanácsa alakult át.

— **Püspökök a kivágot női ruha ellen.** Budapesti tudósítók jelentik: A magyar püspöki kar a következő felhívás illetőleg rendelkezés közétételét határozta el: Az erkölcsi érzés mély súlyvadásra mutat az a divat, mely ma a nők öltözetében mutatkozik. Ez a divat a női szemérmességét támadja meg, amivel a nő utolsó kincsét vesztené el. Még inkább tiltakozni kell az ellen, hogy katolikus nők ilyen ruhákban járjanak, vagy épen a szent áldozáshoz járuljanak. Ezért felhívjuk a katolikus nőket, hogy legalább a templomban se maguk ne jelenjenek meg mélyen kivágot, a könyökökig sem érő, vagy teljesen átlátszó ruhákban és leányukat se járassák ilyen ruhában.

— **Vörheny és diftéria Londonban.** Londoni jelentés szerint az angol fővárosban vörheny és roconszó toroklob járvány dúl. Eddig több mint 4000 ember áll orvos kezelés alatt.

— **Dr. Bárdos Jakab ügyvéd irodáját József kir. herceg-u. 40. szám alá helyezte át.**

— **Cigarettazik Ön?** — Sodorion Jánina papirt!

— **Lusztig asztalosmester kész házszoba és konyhaberendezések rak-táron, Deák Ferenc-u. 10.**

SZÍNHÁZ

PÉNTEK: A valéni nász. D) Bérlet. SZOMBAT: Süt a nap. A) Bérlet.

A színházi iroda hírei:
Lázás érdeklődéssel figyeli a közönség A valéni nász idezfeszítő jelenéseit és fejleményeit. és számtalan nyíltzsinatappsal honorálja a szereplőket: Halassy Mariska, Thuróczy László, Rolkó stb. mozvési teljesítményeit.
Kardoss Géza szombaton „Süt a nap” életképben. Ezt a páratlan szépségű, izic-véig magyar darabot bizonyára régi lelkesedéssel fogadja a közönség.

Mozgósínházak
APOLLÓ. Paramount attrakció, legelső amerikai filmje: Az élet hullámain, legszebb filmregény Várkonyi és Leatrice Joy játékaival.
VIGSZÍNHÁZ. Zoro és Huru legújabb filmje Flóta és herceü, kacagató burleszk kísérelvel.
URÁNIÁBAN szombat és vasárnap Fehér tigris, Priscilla Deannal. Jön! Königsmark Petrovicchall

KÖZGAZDASÁG

Egy aranykorona (a dollár hivatalos középárfolyamán számítva) 15.136. — papirkorona

Szilárd nyitás után árlemorzsolódás

Budapest, nov. 13.
A mai kasszanapon 120 milliárd értékű papír bonvolódult le, mindenki rendben eleget tett kötelezettségének és ez kedvező hatást tett a tőzsdén. Mivel a bécsi piacról is szilárd irányzatot jelemttek, az üzletidő elején ugyszólván minden árték árfolyama megjavult. A külföld részéről is érkeztek vételi megbízások, ami növelte a vásárló kedvet a közönség soráiban is. Az üzletidő második felében azonban gyengült az irányzat, a forgalom csökkent és az árfolyamok lemorzsolódtak, amiben a kontemín eladásának is része volt.

Zürichi zárlat
BUDAPEST 0,0069 egygyved, Páris 27,40, London 23,91, New-York 519 egygyved, Brüsszel 25,10, Milánó 22,60, Hollandia 207,5, Berlin 123,5, Bécs 73 háromgyved, Szófia 3,80, Prága 15,45, Bukarest 2,85, Varsó 99 háromgyved, Béigrád 7,45.

Nemesfémárak
Ezüst egykoronás 6060—6270, két-koronás 12120—12540, forintos 16180—16800, ötkoronás 31—32100, szin-ezüst 1480—1520, szinarany 51—5200, arany huszkoronás 333—336000, platinu 21—220000 kroona.

2500 koronával olcsóbb a buza és a rozs
A készáru piacon ma élénkebb volt a forgalom. A malmok csak a tegnapiaknál olcsóbb árak mellett voltak hajlandók vásárolni és a legtöbb ételbuzából és rozsból tényleg olcsóbb áron kelt el. Mindkét cikk ára 2500 koronával olcsóbbodott. Az árpa ára nem változott, a zab ellenben 500 koronával drágult.

Hivatalos árfolyamok: Tiszavidéki buza 455—65, pestvidéki 452—62,5, rozs 415—20, árpa 400—420, sörárpa 480—500, zab 390—405, tavalyi tengeri 365—70, új tengeri 250—60, korpá 220—25 ezer korona

A ferencvárosi marhavására felhajtották 986 vágómarhát. A következő árakat jegyezték: Ökör, legjobb minő égi 17—20000, kivételesen 20500 21000, középminő-égi 12—16500, gyengébb 9—12000; bika jobb minőségű 15—19000, kivételesen 19500—20000, gyengébb 9500—15000. Bivaly 9—12000, tehén jobb minőségű 14—18000, kivételesen 18500—19000, gyengébb 7—13500. Kicsontozni való marha 5—7000, növendék marha 7—15000 korona. A felhajtás a szükségletet meghaladta és ezért lanha üzletmenet mellett az árak kilozamonként 500—10000 koronával olcsóbbodtak.

A ferencvárosi sertésvására felhajtották 1300 darab sertést. Eladtak elősúlyban kilozamonként 27—27400, közepes 24—28000, nehéz sertést 26500—28300 koronáért. A vásár irányzata lanha.

Staniol Kun Izidor
Uj üzlet és iroda helyiségét Budapest, VII, Klauzál-u. 30. alá helyezte. Uj telefon: Józsa. 146-73.

KALAP
a legnagyobb választékban 100 ezer koronától Wernernél Piac-utca 72.

IROGÉPT CSO

PRO

Vételkötelezettség nélkül bemutatja vezérkép

Hegedüs Debreczen, Telefon

Jókarban lev Irógégek fel 1 millió K

Porosz Kol Kovács-Tüzifa és

minden napi ár b
Gabányi Sa
Csapo-utca 28., TELEFON

E heti könyv

Alexander Bernát: II-ik kötet MÜVE

Tagore: Növekvő

Tagore: Éhes könyv
Tagore: Bimala (u
Tagore: Aldozati kiad.)

Ballestrem: A rózi
Ballestrem: Fehér autonegy: A div orcála

Knut Hamsun: Az nagy: Deony ZSOL
Móricz Zsigmond: (szindarab)

Herbert N. Casson
Kodolányi: Szép Z gyény

Erdélyi József: Vil (költ.)
Wells: Uj világ a (költve)

Karinthy Frigyes: (karikatúrák)
Cruz: Kalandok g
Rostand: A sashó adás)

Nagy: Radiotechni
vitéz Sréter: Össz bán arcvonalon
Balassa: Angol ny

Jelenlegi szorzószá
Kadha

Hegedüs és

könyvkere a főposta
Könyvujdonságok m

Alma

Kézszel sze oicsón bes
Tóth gyün
Piac-utca 7.
Féregmentes o állandóan

AZ
IROGÉPTECHNIKA
csodája
PROTOS
Vételkötelezettség nélkül díjtalanul bemutatja a magyarországi vezérképviselőség:
Hegedüs és Bory
Debreczen, Király-u. 4.
Telefon: 8-75
Jókarban levő, használt írógégek felelősség mellett **1 millió K-tól** feljebb kaphatók.

Porosz-szén
Koksz
Kovács-köszén
Tüzifa és faszén
minden mennyiségben napi árban kapható
Gabányi Sándor utóda
Csapó-utca 28., saját telepén.
TELEFON 449.

E heti könyvujdonságok:
Alapára
Alexander Bernát: Tanulmányok II-ik kötete 12—
MŰVÉSZET
Tagore: Növekvő föld (ui kiad.) 5.—
Tagore: Éhes kövek (ui kiad.) 6.—
Tagore: Bimala (ui kiad.) 9.—
Tagore: Aldozati énekek (ui kiad.) 5.—
Ballestrem: A rózsaszínű szoba 4.—
Ballestrem: Fehér galambok 5.—
Dantonev: A diva fő nyolc orcála 7.—
Knut Hamsun: Az utolsó fejezet 18.—
Nagy: DEBRY ZSÓR 10.—
Móricz Zsigmond: A vadkan (szindarab) 6.—
Herbert N. Casson: 12 tin 4.—
Kodolányi: Szép Zsuzsika (regény) 5.—
Erdélyi József: Világ végén (költ.) 6.—
Wells: Új világ a régi helyén (költve) 11.—
Karlthy Frigyes: Irta... (Színházi karikatúrák) 3,50—
Cruz: Kalandok gyermekei 5.—
Rostand: A sasilók (költve, ui kiadás) 6.—
Nagy: Radiotechnika I. 10.—
Vitéz Sréter: Összeállítás az albán arcvonalon 4.—
Balassa: Angol nyelvtan 4.—
Jelenlegi szorzószám: 7000+5% felár
Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében a főposta mellett.
Könyvujdonságok mindennap érkeznek.

Almavásár
Kézzel szedett fajalmák olcsón beszereshetők
Tóth gyümölcsüzlet
Piac-utca 7., kapu alatt.
Féregmentes olasz gesztenye
állandóan kapható.

Béraudók
legolcsóbban éjjel-nappal
Vértesi János
autogarázs gépműhely
Miklós-u. 53. Telefon 1042.

Megjelentek az 1924-25. évi karácsonyi Zene-Albumok!

Tartalmazzák: a legújabb operett, kabaré és orfeum, valamint a legdivatosabb táncdarabokon kívül a legjobb mű- és magyar dalokat.
Korona
Rózsavölgyi Karácsonyi Albuma K 96000.—
Bárd-féle Karácsonyi Album K 90000.—
Nádor Karácsonyi Albuma K 96000.—
Rozsnyai Zene-Album 96000.—
Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.t.
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Zeneműujdonságok naponta érkeznek.

Nem mind arany,
ami fénylik,
nem mind igaz, ami hirlik,
egy azonban való,
hogy **WEISZ**
a legolcsóbb ruhafestő és tisztító.
Arany János-utca 9.

Chamotte-tégla
kályha- és kazánfalazáshoz kapható
Lukács Vilmos és Testvére
Debreczen, Hatvan-utca 7.
Telefon 308.

Ha ruháját kifogástalanul akarja festetni, tisztíttatni bizalommal forduljon KÖZPONTI KELMEFESTŐ üzletbe Varga-utca 1.
Szőrme- és bőrfestészet.

Gyönyörű divatlap ujdonságok:
Korona
Revue Parisienne 80,000.—
La Grand Tailleur 100,000.—
Die Elegante Wienerin 60,000.—
Toilettes Parisienne 40,000.—
Wiener Modezeitung 100,000.—
Chic Parisien 100,000.—
Costumes Man' au 75,000.—
Grande Mode parisienne 80,000.—
Saison Parisienne 65,000.—
Album Blous et Nouvelles 100,000.—
Grande Revue des Modes 70,000.—
La Confection Parisienne 60,000.—
Jupes Nouvelles Paris 48,000.—
Les Capeaux du Chic Parisienne 76,000.—
La Prochaine Saison 74,000.—
Lingerie Élégante 100,000.—
Elite 80,000.—
Tailleur Made 90,000.—
Paris Confection 65,000.—
Parisiana 30,000.—
Smart 65,000.—
Bijon de la Mode 18,000.—
The Gentleman 12,000.—
L'Enfant Élégante 28,000.—
Die Dame 40,000.—
Die Wienerin 18,000.—
Legújabb divat 18,000.—
Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében a főposta mellett.

Záhony—Csap! Magyar-Csehszlovák határforgalom megnyit!
Mindennemű vám- és bizományi közvetítést, áruberaktilozást stb. pontosan és előnyösen a legmegbízhatóbban elintézi
EHRMANN VILMOS, CSAP
Nemzetközi szállítási és bizományi vállalata.
Sürgőnycim: Ehrmann Cop. Telefonoz. 1.

Megérkeztek a téli salsonra mindennemű ujdonságok
Szabó és Zengevald
rőtös és rövidáru üzletébe Szentanna 3.
Áralkat legolcsóbb napi áron irtuk elő

Első Debreceni Olajmalom
kásahántoló és daráló a Károly Ferenc József-ut 30. sz. telepén (István malommal szemben) f. évi november 17-én üzemét megkezdi.
Amidőn ezt az érdeklődő közönség nagybecsű tudomására hozzuk, egyben értesítjük, hogy vámért árpát, tengerit darálunk és kölest hántolunk, ugyancsak árusítunk fentjelzett időtől kezdve köleskását, tengerit és árpadarát nagyban és kicsinyben.
Pontos és lelkiismeretes kiszolgálást garantálva az érdeklődő közönség szíves támogatását kéri az
Első Debreceni Olajmalom.

KOVÁCS
NŐI DIVATSZALON
DEBRECEN, HATVAN-U. 1., II. udvar.

LINOLEUM
ÁRUHÁZ
Haas Lipót
Ferenc József-ut 58.
Megyeháza mellett.
Telefon: 9-63.

Linoleum
Egyszínű zöld m²-ként K 120
Egyszínű barna m²-ként K 135
Isolád átöntött mintával, m²-ként K 180
Padlókérpit, linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, békébeli minőségben, minden szélességben, a legújatnyosabb árban.

Viaszosvászon
50 cm. szélességben K 27
78 cm. szélességben K 41
100 cm. szélességben K 53
115 cm. szélességben K 61

Szőnyegek
Futószőnyeg kitűnő minőségben, különféle színekben
65 cm. K 40
90 cm. K 55
Futószőnyeg prima
65 cm. K 45
90 cm. K 65
Ágyelő, velour, rojtjal 65x130 cm. K 285
Ebédülőszőnyegek
190/280 méretben, gyönyörű mintákon K 750-től
Összekötők, garnitúrák és átvétők nagy választékban

Függönyök
Etamin, művészi kivitelben, tejes ablak, 2 szárny, 1 draperia, rendkívül reklámár K 250-től
Női és férfi Gumi kabátok
Drap színben K 340-től
Doubt kabát K 625-től
Szöveteszerű kabát K 695-től
Hócipő, női K 240, férfi K 285
Sárcipő, női K 120, férfi K 135
Árak ezer koronákban értendők.

Dus választékban érkezett előrendű **angol szövegeimből** meglepő olcsón vállalok, **részletre is.**
Elsőrangú szabás a legkényesebb izlésnek is megfelelően
KUN JÓZSEF
urldivatteme, Széchenyi-u. 1.

Szappanfőző zsirosszóda
kiváló minőségű, nagyon olcsón
STERN festékküzetében
PIAC-UTCA 10.,
Bikavai szemben.

APRÓ HIRDETESEK.
POSTA
CSINOS fiatal leány téli esték eltöltésére kellemes uriember barátságát keresi. Válasz „Tavaszi leszi” jellegre az Egyvetérs kiadóháza. 8072

VÉTEL
ÜVEGEKET, literest, félliterest és konyakosat minden nagyságban, magas árban vásárol Szilágyssz. szeszkereskedés, Csapó-utca 7. 7341

ELADAS
SZŐRMERUHÁIT legolcsóbban beszeresheti Kőváry szűcsnél. Piac 42 Pannónia udvar. 7585

ELADÓ egy olaj tengelyes félfedő és egy csukott gummikerekű kocsi, egy szánkó, két pár löszerszám. — Cim a Debreczennél. 7628

SZÉCHENYI-UT 9. alatt fekete fedeles sárga hajtó kocsit jutányosan eladó. 7747
6-os eséplőgarnitúra jutányosan eladó. Arany János-utca 37. 8096
LEGOLCSÓBB saját készítésű cipők állandóan kaphatók: Almássy-ut. Kossuth-u. 13. 7789

TEGLA prima minőségű házhoz szállítva jutányos áron kapható Szent Anna 11. Hortobágyi Tégalmazárban. 7919

ELADÓ vasúti bekecs és hivatalnokai téli subbow. Cim az Egvetértésnél. 7968

ELADÓ ház a Közvágóhíd közelében, beköltözhető egy szobás lakással és gyümölcsös kerttel. Hav. József kir. herceg-utca 38. 8013

ERDELYI ALMA, legneme ebb fajok, kaphatók minden mennyiségben. — Schön Mór gyümölcskereskedőnél. Piac-utca 6. 8019

KOMLOSSY 36. sz. kitűnő szőlő, azonnal beköltözhető lakással eladó Koncz. Péterfia-u. 30. 8040

ELADÓ HÁZ ÉS SZŐLŐ, A Mátyás király-utca 55. sz. beköltözhető lakóház 900 négyzetméteres kitűnő szőlővel, mindenféle melléképületekkel, jövőző szivattyús kúttal és csónak-eladó. Augustia szanatórium gondnoki hivatala. 8043

ELADÓ jutányosan két ekviteri szekrény és egy utazóbunda. Agárdi utca 14. 8046

FAJALMÁK Erdélyből minden minőségben kapható Salamon Dezsőnél. Piac-utca 89. 8020

ELADÓ a Boldogkerten. Eprekerti-utca 11. sz. ház, melyben fűszerüzlet és pékmenek is van. Vevőnek át lesz adva a fűszerüzlet berendezéssel, 4 szobás lakással azonnal. Van a telken 8 lóra való istálló és sertéshizláló. 8047

ELADÓ szőlő beköltözhető lakással. A Mátyás király-utca 57. sz. házasságok 900 m.-ől lókarban lévő termő szőlővel, gyümölcsfákkal ocsóna eladó. A telek parcellázásra alkalmas. Kövesúttól 30 lépés, villamosról 6 perc. Iskola és ovoda mellett. — Augustia szanatórium gondnoki hivatala. 8044

FÜZIFÁT legolcsóbban szállít a Hunyáriá faterem. Kórház-utca 1. sz. Telefon 537. sz. 8081

A FAY-DÜLÖBEN 3 hold tanyaézer. Erzsébet-ut 46. sz. nagytelek ház azonnal eladó. Érkezni utvanott. 8094

ELADÓ szőlő, máfai palta, minden elfogadható áron. Csapó 10. térv. képzésnél. 8098

KÜLFÖLDI bélyegzők eladása. Bélyegzőtthon Fűvészkert 14. emelet. Nyitva egész nap. 8103

VILLATELEK 500 négyzetóról, kőbarmada szőlő és gyümölcsös eladó. Erdősor 7. 8097

FÜKÖR kettős, márványlapokkal, fiókkal eladó. Erdősor 7. sz. 8098

PRIMA ujbör, 50 literes felhő lételekben eladó. Erdősor 7. 8099

SZALMA, (lakarmány török rozsalm) csutka Nagyerdőnél eladó. Komlósi-ut 16. 8100

ELADÓ szabóműhely berendezés ábrabonkát és több butor jutányosan. Piac-utca 86. keresztpület. 8101

ELADÓ egy lókarban lévő sárga kocsi, három láromtészta. Ökör rud, egy kisebb hómbr. úzede méreg szilokkal. Zapolva-u. 8. sz. 8102

ZONGORA eladó. Ugyanott egy ház beköltözhető lakással. Úzlettel eladó. Cim kiadóban. 8103

ELADÓ gyorstáru teherautó, 35 0-erős, ózdi katonái. Bohlen 72. portánál. 8104

TÉLIKÁPOSZTA nagyobb mennyiségben is és száraz hús van eladó. — Péterfia-utca 19. 8040

NÁSZ- és alkalmi ajándéktárgyak, porcellán és üvegtárgyak, dísz- tárgyak, kőkeresés és egyéb értékekben Komocsi. Kálmán-ter. 7966

CRYSANTHEMUM levágott kisebb és nagyobb tételben eladó. Ugyanazok magas törzsű fajtákból is. Fűvészkert 4. 8088

ELADÓ ebédli, káló, nagy tükör fodrászok, vagy varrodáknak és többféle butor. Atany János-utca 20. keresztpület. 8064

HALLÓ! HALLÓ! Közbejött okok miatt végtelen ocsóna eladó közel községben szerény családi ház, fűszer, ital- és trafikiogal eladó. — Jó forgalmu, a község kellő közepén van. Rohanni azonnal, míg el nem kél. Érdeklődni Boldog Gábornál, Dohánygyáriútsz. Debrecezen. 8062

ONDÓDON, Veréb-dűlőben a 7. km-nél eladó 2-3 hold föld. Érkezni Batthyányi-u. 17. ügyvédi iroda. 8061

SZOBABUTOR ekviterűb, marantált tiszta egytűt vagy küllő eladó. Vízkezdő Mihály-u. 28. 8058

ELADÓ 135 kg-os malac, téli dmnve. József kir. herceg-u. 61. 8057

TÜZIFÁT, közegtel legolcsóbban szállít Klein Ármán és Társa faterem. Máv. állomás, belső faterem. Telefon 631. sz. 8072

NŐI kalapok százhuszezer koronáért kaphatók Kohn Helén kalap-szalonnájában. Piac 79. 8069

FODRASZÜZLET, gyönyörűen berendezve eladó. Cim a kiadóban. 8066

ELADÓ jó állapotú ruhasekény és éjjeli szekrény. Kut-u. 82. 8110

JÓ kecserek készen kaphatók Glattstein kárpitosnál, Páspóki palota, II. kapu. 8112

KERESLET

ÜGYES fűszerkötő felvételt a Hunyáriá-faterem. Kórház-utca 1. sz. Telefon 537. 8088

KERESEK üzlethelyiséget a Csapó-vagy Piac-utca, szelberendezés eladó. Cim Egvetértésnél. 8084

21 ÉVES fűszerkereskedőség állást keres azonnali belépésre. Cim: Homok-utca 142. sz. 8085

VARRODÁBA házimunkáért tanulólányt kszot kap, lehetőleg vidéki. Péterfia 14. 8086

FEHÉPNEMŰ-gyárban ügyes férfi fehépnemű szabásznó és ügyes varrók me régióni belépésre felvételmek. Simonffy-u. 6. 8087

KOKSEVALOGATÁSHOZ rokkantaknál, aszanyókat, gyermekeket keres a székelyár. 8089

TANULÓT ellátással felvesz Mándoki rézműves. Arany János 13. 7962

CSÖNDES utcai butorozott szobát keres szigorú oryos. Ágyvannál van. Vár-utca 10. balra. Telefon 10-28. szám. 7967

ASZTALOS manuló felvételt Vagor Antal építész és butoraszialonnál. Csapó-utca 9. 8026

VEZETŐ ÁLLÁSBA egy perlekt könyvelő-levelező, kereskedelmi ismerettel bíró elsőrangú adminisztrátor azonnali belépésre felvételt. — Cim a kiadóban. 8028

JÓ MUNKÁS csizmabeszédő jó fizetéssel felvételt. Miklós-u. 33. 8066

ELVESZETT kettős este a Piac-utca 69. háztól a Simonffy-u. 9. házig egy vékony aranylánc kő arany szíjjal, közepén egy briliáns követ. Megtaláló jutalom ellenében adja le a Hajdúföld kiadóhivatalában. 8045

ÜGYNÖKÖT felvesz Kevérróda. Deák Ferenc-u. 24. 7912

KABATVARRÓNOK azonnali belépethetnek Gelbmanné. Hatvan-u 18. 8090

ASZTALOS TANULÓKAT magas díjazással, egy fiatal napszamos flut és egy fiatal napszamos leányt felvesszünk. Jancsó Kálmán és Társai asztalos árnyvár. Bárci-utca 3. tanító Árvaház mögött. 8092

KERESEK 7 millió korona privátkölcsönt. Újságvilla. Kossuth-u. sarok. 8093

LESZERELT, nős katonaszakács étkezdébe felvételt. Simonffy-ut 14. 8063

PERZSASZÖNYEG csomózó lányokat felvesz Schürger Klára. Piac 59. I. 19. szám. 8060

EGY mezőgazdasági célt szolgáló, kiállításra kitüntetett oklevelet nyert szabadalom gyártásához tökéletes társat keres a feltaláló. Érkezni: ügyvéddemlé dr. Fehér Mórna. Hatvan-utca 1. sz. 8059

EGY tisztességes jó tanulókat felvételt fűszerüzlet. Maróthy Gy. utca 41. 8111

HÁZTARTÁSBAN, főzésben gyakorlott jobb nő szerény díjazásért jobb családdhoz elmegy, hol családtagnak tekintenek. Cim a kiadóban. 8109

TAKARITÓNO héttől tízig felvételt. Széchenyi-u 23 I. em. 1. aító. 8108

BEJÁRÓ kisleány felvételt. Többféle női ruha és aranyóra eladó. Batthyányi-utca 13. Emelet. Iroda. 8105

VEGYES

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Bercsényi-utca 46. 8072

KIADÓ 1 üzlet és nagy pince. Érdeklődni lehet Kazinczy-u. 12. üzlet-üzlet. 8113

UTCAI kétárvas szoba elcsőre kiadó. Ertős-utca 9. sz. 8074

TISZTVEISELŐ özevve két uri ember nek finom ebédkosztot ad jutányosan árban. Hatvan-u. 70. sz. I. em. 8075

A GROSZ és GÁL borkereskedők cégből Grósz Ignác ur kilépvén, az üzletet, mint egytűt céget, én vezetem tovább. Gál Ignác. 8076

TANFOLYAMOK kezdőknek, bőimunka, batik, virágkészítés, selvomfestés, hűző és gyermekcipők, karácsondobozok, kalap- és látkra. Jelentkezni lehet Timár-u. 5. sz., délelőtt 9-11-ig, délután 3-5-ig a házi-nyarban. 8077

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba központban kiadó. Ellátással is. Cim az Egvetértés kiadóban. 8078

ÁTADÓ Hajduböszörményben a Dorogi-utcaon egy jó forgalmu üzlethelyiség. Érkezni lehet Dorogi-utca 443. szám. 8079

CSINOSAN butorozott utcai különbejárati szoba 1-2 urnak 15-re kiadó. Erdősor 7. 8080

ÁTADÓ egy szoba, konyhás lakás. Érkezni Rákóczi-utca 6. 8082

LAKÁS átadó 2 szobás a belvárosban. Ugyanott butorok eladók. Érkezni Ferenc József-ut 73. házszám. 8083

SZERÉNYEBB butorozott szobába lakóóra kerestetik. Erzsébet-utca 13. szám. 8091

ÜZLETHELYISÉG, forgalmas helyen, minden célra alkalmas, átadó. Cim a kiadóban. 8068

TUDOMÁSÁRA hozom a tisztelt vásárló közönségnek, hogy üzletemet a Deák Ferenc-utca 20. szám alól áthelyeztem a Petőfi-ter 8. szám alá, saját házhoz. Modernül berendezett hentes áru üzletemet bárki megtekinthet. Nálam jutányosan jó minőségű árut vásárolhat, amiért garanciát vállalok bárkivel szemben. Tisztviselőnek árengedményt adok és havi könyvvásárlást is. Öt kilogrammtól feljebb házhoz szállítom az árut. Pósalaky Bertalan, hentes-mester. 8067

KÜLÖNBEJÁRATU, csinosan butorozott szobát keresek egy, esetleg két fiatalember részére 15-re. Ágyvannal, vagy anélkül. Cim a kiadóhivatalban. 8070

Ha 1-ső rendű porosz szenét vagy száraz tűzifát vaggontételben, vagy felvágva házhoz szállítva akar, forduljon az ERDELYI TŰZIFABEHÓZATALI R.-T.-hoz, Fűrdő-utca 2. Telefon 10-93. Telefon vagy levélbeli hívásra házhoz megyünk.

ELVESZETT Lajos jelzésű jegyvűrt, megtalálóját kéri, adja le Memlnél honorárium ellenében. 8065

RAKTARHELYISÉGEK azonnali kiadók Piac-utca. Érkezni Bészler és Dávid vaskereskedésében. 8056

BÉLYEGÖTTHON Fűvészkert 14. — Nyitva egész nap. Külföldi bélyegzőköl dus választék. 8107

MARGIT vétkes, ha nem a Reklám Divatházban vásárolsz. Szent Anna-utca 5. sz. 7656

Dr FLESCH-FÉLE Skabosan kenőcs viszketegség ellen és Cannablu tyukszemirtő ismét minden gyógygy-szeriárban kapható. 7143

CHIC női divatszalon Szent Anna 22. legkényesebb izlést kielégít női ruhák, kosztüimök, gyermekruhák készítésében. 7324

RUHA HORGOLÁST, kötetl ocsón vállal, remek svapiufonalak kaphatók Szilágyinál. Széchenyi 1. 7682

HENTESÜZLET forgalmas helyen azonnal átadó. Érkezni lehet: Baros-utca 1. sz. 2-ik aító. 8021

A DEBRECZENI m. kir. TISZA István Tudományegyetemi klinikák gazdasági hivatala 4-6 vagon burgonyára és másfél vagon feles káposztára pályázatot hirdet. Pályázati feltételek a gazdasági hivatal élelmészeti irodáiban tudhatók meg, és ugyanott (Uj klinikai telep, Nagyerdő) f. évi november hó 17-én déli 12 óráig nyvitandók be. 8042

KÉPKERETEZÉS, kézimunka, gobelin, festmény és tálcakeretek, nász- és alkalmi ajándéktárgyak Koncznál. Kálmán-ter. 7363

IPARMŰVÉSZETI és egyéb kézimunkák tanítását megkezdtem. Rubin Viola. Kossuth 15., kézimunka üzlet. 7484

VIZVETÉRI, központi fűtés, fűrdőszoba javításokat jutányosan szab-szerien készít: Máthé János. Csapó utca 24. Telefon 321. 7671

VASESZTERGÁLYOS maró és gyalumintákat jutányosan készít. „Kultura” írótolgyár, Hunyadi-u. 1. sz. 8080

PÉNZ! Pénzkölcsönt, bármennyi összeg 20 milliótól felfelé folyószítat 1 és fél százalék mellett is házra, földre, áruaktárra, buzakölcsönt pedig 50 q-tól 1% heti kamattal: Patakgy Pénzkölcsönközvetítő osztálya, Csapó-u. 19. Keresztpület. 7988

HENTESEK figyelmébe!!

Burgonyaliszt, fehér és fekete bors, paprika, salétrom-só pácoláshoz, — majordonna és egyéb fűszerárú, valamint papír-áruban legolcsóbb beszerzési forrás

Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedése Dégenfeld-tér 7. sz. Telefon 79.

Köztisztviselők, magánhivatalnokok, hivatalok és egyesületek csoportos vásárlásoknál nagy árengedményeket kapnak

Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél Debrecezen, Dégenfeld-tér 7. Telefon 79.

Köztisztviselők, magánhivatalnokok, hivatalok és egyesületek csoportos vásárlásoknál nagy árengedményeket kapnak

Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél Debrecezen, Dégenfeld-tér 7. Telefon 79.

Köztisztviselők, magánhivatalnokok, hivatalok és egyesületek csoportos vásárlásoknál nagy árengedményeket kapnak

Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél Debrecezen, Dégenfeld-tér 7. Telefon 79.

zi példánk

FÜ

Szombat
1924 november 15

**A fájvédő k...
„a mindennapi**

Budapesti tudósítók
A házszabályrevízió
dél-elt Kencz Béla elnök
tört ülésén Orffy Béla
tette a 258. szakaszal
szómevont

vonatkozó intézkedések
A bizottság elfogadta
indítványát, amely szer-
Ház megkérdése nélkül
mi bizottsághoz utasítá-
lás menetét zavaró ké-
Gad! Gaszton azután
kért, hogyan értelmez-
kasznak ez a rendelkez-
az egyes hitelezetek
re izgat”. Ha ezt szó-
zik, akkor

**a fájvédő képviselő
a mentelmi bizottsá-
utasítan, mert a
folytonosan gyűlölsé-
jelentéseket has-**

Ebben a tekintetben
bizonyos gyakorlat fele-
nek alapján ma már nem
mentelmi bizottsághoz
Bethlen miniszterelnök
rázta, hogy

**a mindennapi élet-
tos kitételek nem
alapul a mentelmi
utasításokra**

és az elnök ezzel a jog-
elhet, ha valamely hit-
esetben mélyen sértő
közbeszédősköz hanzsan

A szakaszt elfogadta
az intézkedést is am-
elnök a mentelmi bizot-
tatis a Ház megkérdé-
a képviselőt, aki a ne-
vagy szokásokat sérti.
Kimondta a bizotti
mentelmi bizottságnak
ben hozott javaslatát
időn belül kell a Ház e-
Gad! Gaszton indítva-
ta a bizottság, hogy
megkövetésre nélt ké-
nyiben ilyen irányú ké-
nem tesz eleget, újból
zottság elé utasítandó.
zés tehát, hogy az
napidija automatikusan
csak a mentelmi bizot-
tak elfogadásáig mar-
Azután már természet-
telmi bizottság javasla-
háztalozatot lesz rá
A bizottság az előző
és 15-ik bekezdését, am-
közik.

**mely esetben lehet
igénybevételevel is
Ház valamelyik**

összevonta.
A bizottság a névsz-
kérdéshez érkezett e-
demí tárgyalását led-

**A miskolci v...
Miskolcra jelentik:
érkezett Miskolcra a
hivatalba a belügymin-
amelyben felhívja a
hogy a választás hat-
közö intézkedést hal-
mog és erről öt táv-
A központi választás-
17-én délután 4 órára
Ezen az ülésen állapí-
tásztás napját, amely
december 3 és 13 kö-**